

Î N C H E I E R E

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasile Țurcan,
în cauza civilă la cererea înaintată Serghei Ștepu către Vasile Țurcan cu privire
la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel depusă de Vasile Țurcan, fiind menținută hotărârea din
16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2017, Serghei Ștepu s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în
judecată către Vasile Țurcan cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că, la 16 ianuarie 2016, i-a
împrumutat lui Vasile Țurcan suma de 2200 euro, cu condiția rambursării
împrumutului până la 03 martie 2016, fapt confirmat prin recipisa scrisă și semnată
de acesta la 16 ianuarie 2016, obligația respectiv nefiind executată.

După data scadentă, reclamantul a solicitat de nenumărate ori pârâtului
restituirea datoriei, însă acesta doar îi promitea restituirea datoriei sau nici nu
răspundea a telefon.

Reclamantul consideră că în asemenea circumstanțe i se cauzează un prejudiciu
iminent, deoarece suma dată putea fi pusă la depozit în bancă, în rezultatul căreia ar
fi primit o dobândă pentru suma depozitată, ce putea fi un ajutor simțitor pentru
întreținerea familiei sale. Astfel, deși a fost stabilit termenul de rambursare a
împrumutului, Vasile Țurcan nu l-a respectat și se eschivează cu rea-credință de la
rambursarea împrumutului.

În așa mod, pentru a soluționa amiabil litigiul, la 09 iunie 2017, reclamantul a
transmis pârâtului la domiciliu o reclamație, prin care a solicitat restituirea datoriei,
însă pârâtul s-a eschivat de a o recepționa.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat încasarea din contul lui Vasile Țurcan a datoriei în mărime de 2200 euro la cursul valutar la ziua încasării datoriei și încasarea cheltuielilor de judecată, constituite din taxa de stat și cheltuielile pentru asistența juridică.

La 18 aprilie 2018, a fost înaintată și primită în procedură cererea reconvențională depusă de Vasile Țurcan către Serghei Ștepu cu privire la declararea nulității actului juridic.

În motivarea cererii reconvenționale Vasile Țurcan a indicat că, la 01 septembrie 2013, între SRL „Grinanj”, administratorul și fondatorul căruia este Serghei Ștepu, în calitate de locator, și SRL „Ancri-Plus”, administratorul și cofondatorul căreia este Vasile Țurcan, în calitate de locatar, a fost încheiat contractul de locațiune nr. 01-TA/2013 privind transmiterea în folosință temporară a construcției nelocative cu 2 etaje, situată în mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața totală de 258,9 m.p., iar plata pentru locațiune a fost stabilită în mărime de 700 euro lunar, inclusiv TVA, cu termenul până la 31 august 2018.

Potrivit reclamantului reconvențional, în afară de 700 euro achitați lunar, acesta din urmă achita lunar în numerar încă 2800 euro, fără a indica suma respectivă în contabilitatea părților, fapt confirmat prin acordul adițional nr. 01-TA/2013 din 01 septembrie 2013. Suma arendei era exagerat de mare, dar luând în considerație că Vasile Țurcan a făcut reparație în clădirea respectivă și a investit o sumă mare de bani, a fost nevoit să achite sumele respective lui Serghei Ștepu.

Reclamantul acțiunii reconvenționale uneori nu avea suficienți bani și Serghei Ștepu pur și simplu schimba lacătul la ușile construcției, fapt prin care stopa activitatea localului, insistând totodată asupra achitării plăților pentru chirie.

Astfel, la 26 noiembrie 2015, Serghei Ștepu s-a adresat către compania de securitate SRL „Justar” ca să fie reîncheiat contractul de pază și schimbate codurile de la SRL „Ancri-Plus” la SRL „Grinanj” din data de 01 ianuarie 2016, fapt prin care a stopat activitatea întreprinderii, condiții în care Vasile Țurcan a fost impus să scrie o recipisă la 16 ianuarie 2016, deși nu a luat nici un împrumut de la Serghei Ștepu, deoarece între aceștia au fost relații de locațiune.

Mai mult, până la moment SRL „Grinanj” are pretenții materiale față de SRL „Ancri-Plus” și actualmente în procedura Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, se află pe rol dosarul privind încasarea datoriei între întreprinderile menționate, iar Serghei Ștepu dorește să încaseze banii de la Vasile Țurcan de două ori.

De asemenea, potrivit raportului privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la SRL „Ancri-Plus” din 09 noiembrie 2017, conform datelor evidenței contabile, în perioada supusă inspectării, societatea a procurat de la SRL „Grinanj” servicii în sumă totală de 747,0 mii lei, dintre care 388,1 mii lei – servicii de locațiune și 358,8 mii lei – servicii comunale. Suma totală a serviciilor procurate de către Societate, diferă de suma totală a serviciilor livrate, reflectată în evidența contabilă a SRL „Grinanj”, cu 78,5 mii lei (ce constituie valoarea facturilor nesemnate de către SRL „Ancri-Plus” și care din explicația administratorului SRL „Ancri-Plus”, Vasile Țurcan, nu au fost prezentate societății, iar conform explicației administratorului SRL „Grinanj”, Serghei Ștepu, factorii de conducere ai SRL „Ancri-Plus” au refuzat să semneze facturile respective. Careva probe privind transmiterea acestor facturi către SRL „Ancri-Plus” nu au fost prezentate echipei de inspectare. Pentru serviciile procurate, societatea s-a achitat în sumă totală de 773,3

mii lei, astfel conform datelor evidenței contabile, la momentul inspectării, societatea înregistrează o supraplată pentru serviciile de locațiune față de SRL „Grinanj” în sumă de 26,3 mii lei. Deci, consideră că întreprinderea lui Serghei Ștepu, este datoare întreprinderii lui Vasile Țurcan cu suma de 26,3 mii lei.

Reieșind din cele expuse, reclamantul acțiunii reconvenționale a solicitat recunoașterea nulă a recipisei din 16 ianuarie 2016, întocmită de Vasile Țurcan privind împrumutul sumei de 2200 euro de la Serghei Ștepu, respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Vasile Țurcan și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Serghei Ștepu și s-a dispus încasarea din contul lui Vasile Țurcan în beneficiul lui Serghei Ștepu a sumei în mărime de 2200 euro cu titlu de împrumut și cheltuielile de judecată pentru taxa de stat în mărime de 1372 lei, și concomitent a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de Vasile Țurcan.

Prin decizia din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Vasile Țurcan, fiind menținută hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, argumentele invocate de Vasile Țurcan cu privire la nulitatea contractului de împrumut din 16 ianuarie 2016, ca fiind un act juridic nul, sunt declarative și lipsite de suport probatoriu, pe motiv că nu a fost demonstrat în ce mod contractul de împrumut ascunde un alt act juridic, și anume contractul de locațiune din 01 septembrie 2013, încheiat între SRL „Grinanj” și SRL „Ancri Plus”, prin care plata chiriei a fost stabilită în mărime de 700 euro lunar, modificat și completat prin acordurile din 01 septembrie 2013 (prin care plata de locațiune a fost stabilită de părți în mărime de 3500 euro lunar), din 01 ianuarie 2016 (prin care părțile au stabilit că plata pentru lunile ianuarie și februarie 2016 nu vor fi percepute în legătură cu efectuarea reparațiilor) și din 01 aprilie 2016 (prin care cuantumul chiriei a fost modificat până la suma de 2650 euro și stabilite plăți suplimentare cu începere din 15 iulie 2016), în persoana directorului Serghei Ștepu și, respectiv, în persoana directorului Vasile Țurcan. Or, acest contract este încheiat între două persoane juridice, ce nu sunt părți ale raportului juridic vizat în speță, iar apelantul Vasile Țurcan nu a demonstrat instanței că ar fi fost impus de Serghei Ștepu să întocmească la 16 ianuarie 2016 recipisa privind primirea împrumutului litigios, caracterul nefondat al argumentelor invocate de apelant fiind determinat și de aceea că suma indicată în recipisa din 01 ianuarie 2016 nu corespunde niciunei diferențe dintre sumele invocate de apelant ca fiind chirie în baza contractului de locațiune sus-indicat.

Astfel, în cazul în care apelantul pretinde că raportul de împrumut instituit între acesta și intimat la 01 ianuarie 2016, ar constitui o preluare de către apelant a datoriei companiei conduse de acesta, în acest caz raportul respectiv urma a fi încheiat cu locatorul, și nu cu conducătorul acestuia, pentru a servi temei de constatare a faptului că actul juridic avut în vedere de părți la încheierea celui pretins fictiv, ar constitui o preluare de datorie, și nu un raport de împrumut.

Din aceste considerente, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondat argumentul apelantului că nu a primit nici un împrumut de la intimat, pe motiv că între aceștia ar fi fost instituite relații de locațiune, deoarece locațiunea vizată a fost instituită între persoane juridice, distincte de persoanele fizice asociate sau conducătorii

acestora, iar însăși existența acestui raport de locațiune nu exclude posibilitatea instituirii între părțile prezentului proces și a raporturilor juridice de împrumut pecuniar, contrariul nefiind probat de către apelant.

La 27 decembrie 2019, Vasile Țurcan a contestat cu recurs decizia din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea inițială să fie respinsă integral, iar acțiunea reconvențională să fie admisă.

La 18 februarie 2020, Serghei Ștepu, prin intermediul avocatului Ruslan Vasilica, a depus referință la cererea de recurs, solicitând a declara recursul ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Țurcan este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 26 septembrie 2019 și expediată participanților la proces la 29 octombrie 2019 (f.d. 141), însă la materialele cauzei nu se regăsesc înscrisuri care să certifice momentul recepționării acesteia de către recurent. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 27 decembrie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții

de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Vasile Țurcan.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vasile Țurcan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru